

**OPIS MODUŁU, PROGRAMU NAUCZANIA
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Nazwa przedmiotu*: Literatura niemieckojęzyczna

Nazwa w języku polskim*: Literatura niemieckojęzyczna

Nazwa w języku angielskim*: German-language literature

Dane dotyczące przedmiotu*:

Jednostka oferująca przedmiot: Kolegium I

Przedmiot dla jednostki: Kolegium I (kierunek germanistyka, studia pierwszego stopnia)

Cykl dydaktyczny: nie dotyczy

Koordynator przedmiotu cyklu: nie dotyczy

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu
Egzamin (wykład) / zaliczenie na ocenę (konwersatoria)
Język wykładowy
Niemiecki
Profil
Ogólnoakademicki
Typ przedmiotu
Moduł zajęć kierunkowych

Dane dotyczące przedmiotu cyklu**:

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu
Egzamin (wykład) / zaliczenie na ocenę (konwersatoria)
Efekty uczenia się modułu zajęć
LN_4_W01 – w zaawansowanym stopniu – zna i rozumie wybrane motywy o dużym znaczeniu dla tradycji literatury niemieckojęzycznej oraz ich znaczenia w kontekście różnych epok i nurtów literackich; zna mechanizmy przenikania motywów między literaturą niemieckojęzyczną a innymi obszarami kultury, a także wybrane pojęcia z zakresu wiedzy szczegółowej w literaturoznawstwie [K_W01]
LN_4_W02 – zna i rozumie znaczenie literaturoznawstwa we współczesnym świecie oraz w systemie nauk; posiada wiedzę dotyczącą specyfiki przedmiotowej i metodologicznej literaturoznawstwa oraz dominujące kierunki jego rozwoju [K_W06]
LN_4_W03 – ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą głównych koncepcji teoretycznych i podejść metodologicznych oraz złożonej terminologii ogólnej i szczegółowej z zakresu literaturoznawstwa [K_W07]
LN_4_W04 – ma zaawansowaną wiedzę ogólną o wybranych metodach analizy i interpretacji tekstów (odpowiadających omawianym na wykładach i konwersatoriach motywom literackim), właściwą dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych z zakresu literaturoznawstwa [K_W08]
LN_4_U01 – potrafi przeprowadzić analizę i interpretację tekstów literackich z uwzględnieniem kontekstu kulturowego i społecznego oraz zastosować podstawowe metody analityczne właściwe dla literaturoznawstwa [K_U04]

LN_4_K01 – jest gotowa/gotów wykorzystywać wiedzę literaturoznawczą w analizie niemieckojęzycznych tekstów kultury oraz formułować własne poglądy dotyczące zjawisk literackich, z poszanowaniem różnorodności interpretacyjnej [K_K02]
LN_4_K02 – potrafi aktywnie promować literaturę i kulturę krajów niemieckiego obszaru językowego (np. poprzez referat, tekst popularnonaukowy, media społecznościowe); wyraża świadomą postawę otwartości na różnorodność kulturową i światopoglądową [K_K04]
LN_4_K03 – potrafi zaproponować i wesprzeć drobne inicjatywy promujące literaturę niemieckojęzyczną (np. w formie prezentacji podczas zajęć, wpisu na mediach społecznościowych); wykazuje rosnącą aktywność społeczno-kulturalną [K_K05]
Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne
Nie dotyczy
Bilans pracy studenta
3 punkty ECTS (75 godz. pracy)
- 50 godz. – w kontakcie (2,25 ECTS)
- 25 godz. – praca własna (0,75 ECTS; przygotowanie do zajęć, do referatu lub kolokwium/kolokwiów z konwersatorium oraz egzaminu z wykładu)

* wypełnia jednostka prowadząca kierunek studiów

** wypełnia koordynator

Szczegóły zajęć i grup**

Wykład

Literatura
Arnold H. L. / Beilein M. (red.): <i>Literaturbetrieb in Deutschland</i> , München 2009.
Balzer B. / Martens V. (red.): <i>Deutsche Literatur in Schlaglichtern</i> , Mannheim / Wien / Zürich 1990.
Barner W. (red.): <i>Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart</i> , München 1994.
Baumann B. / Oberle B.: <i>Deutsche Literatur in Epochen</i> , Ismaning 1996.
Beutin W.: <i>Deutsche Literaturgeschichte: Von den Anfängen bis zur Gegenwart</i> , Stuttgart 2013.
Biermann H. / Schurf B. (wyd.): <i>Texte, Themen und Strukturen. Deutschbuch für die Oberstufe</i> , Berlin 2015.
Braun M.: <i>Die deutsche Gegenwartsliteratur: Eine Einführung</i> , Stuttgart 2010.
Brauneck M. (red.): <i>Autorenlexikon deutschsprachiger Literatur des 20. Jahrhunderts</i> , Reinbek 1991.
Brenner P. J.: <i>Neue deutsche Literaturgeschichte. Vom »Ackermann« zu Günter Grass</i> , Berlin 2011.
Czarnecka M.: <i>Historia literatury niemieckiej</i> , Wrocław 2011.
Der Brockhaus: <i>Literatur: Schriftsteller, Werke, Epochen, Sachbegriffe</i> , Mannheim / Leipzig 2004.
Freudenstein Ch. (red.): <i>Kindler Kompakt: Deutsche Literatur der Gegenwart</i> , Stuttgart 2016.
Glaser H. (red.): <i>Deutsche Literatur. Eine Sozialgeschichte</i> , Hamburg 1989.
Günzel K.: <i>Das Weimarer Fürstenhaus. Eine Dynastie schreibt Kulturgeschichte</i> , München / Zürich 2007.
Hage V.: <i>Letzte Tänze, erste Schritte. Deutsche Literatur der Gegenwart</i> , München 2007.
Höfer A.: <i>Johann Wolfgang von Goethe</i> , München: dtv 2005
Kaiser G. R. (red.): <i>Die deutsche Literatur: Ein Abriß in Text und Darstellung, Bd. 17, Gegenwart</i> , Stuttgart 2000.
Kaniewska, B. / Legeżyńska A.: <i>Teoria literatury. Skrypt dla studentów filologii polskiej</i> , Poznań 2001.

Kämmerlings R.: *Das kurze Glück der Gegenwart. Deutschsprachige Literatur seit '89*, Stuttgart 2011.

Kopacki A.: *Literatura samonegacji. Postawy narracyjne w prozie niemieckojęzycznej przełomu XX i XXI wieku*, Warszawa 2009.

Korte H. (red.): *Österreichische Gegenwartsliteratur*, München 2015.

Oellers N. / Steegers R.: *Weimar. Literatur und Leben zur Zeit Goethes*. Stuttgart 1999 [2009]; tłum. M. Przybecki: *Spotkajmy się w Weimarze. Literatura i życie za czasów Goethego*, Poznań 2004.

Petersen, J. H.: *Einführung in die Neuere deutsche Literaturwissenschaft. Ein Arbeitsbuch*. Berlin 2006.

Pokrywka R.: *Współczesna powieść niemieckojęzyczna*, Kraków 2018.

Schmidt N. J. / Kupczyńska K. (red.): *Poetik des Gegenwartsromans*, München 2016.

Schnell R.: *Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945*, Stuttgart 2003.

Schülerduden Literatur: *Das Fachlexikon von A–Z*, Mannheim / Leipzig / Wien / Zürich 2003.

Wolting M. / Wolting S. (red.): *Zrozumieć obcość. Recepcja literatury niemieckojęzycznej w Polsce po 1989 roku*, Kraków 2016.

Zeyringer K. / Gollner H.: *Eine Literaturgeschichte: Österreich seit 1650*, Innsbruck 2012.

Žmegač V.: *Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart*, Bd. I–III, Weinheim 1995.

Efekty uczenia się

LN_4_W01
 LN_4_W02
 LN_4_W03
 LN_4_W04
 LN_4_K01
 LN_4_K02
 LN_4_K03

Metody i kryteria oceniania

Metoda: egzamin

Kryteria: przedziały procentowe, według skali:

60-67,9% – 3,0

68-75,9% – 3,5

76-83,9% – 4,0

84-91,9% – 4,5

92-100% – 5,0

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_4_W01, LN_4_W02, LN_4_W03, LN_4_W04

Metoda: bieżąca obserwacja w trakcie zajęć

Kryteria:

- widoczne zainteresowanie treściami omawianymi w trakcie zajęć
- widoczna otwartość na kontakt z literaturą i kulturą krajów niemieckiego obszaru językowego
- widoczne zrozumienie potrzeby promowania literatury niemieckojęzycznej oraz roli literatury w życiu społecznym i edukacyjnym; wstępne zainteresowanie działaniami o charakterze kulturalnym

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_4_K01, LN_4_K02, LN_4_K03

W ramach tych zajęć dopuszcza się korzystanie z narzędzi GenAI wyłącznie w zakresie pomocniczym na etapie przygotowania do egzaminu (np. w celu wyszukiwania oraz gromadzenia informacji). Natomiast praca egzaminacyjna powinna stanowić wyłącznie efekt samodzielnej pracy. Naruszenie zakazu będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.

Zakres tematów zajęć

Literatura a polityka w literaturze niemieckojęzycznej

Wybór zagadnień:

1. I wojna światowa – doświadczenie frontu i dezintegracja jednostki – ekspresjonizm i świadectwa żołnierskie
2. Codziennosc po wojnie – trauma i pamięć – literatura Republiki Weimarskiej
3. Literatura jako broń polityczna – np. teatr epicki Brechta wobec wojny i ucisku politycznego
4. Krytyka systemu społecznego i moralnego – satyra, groteska i bunt wobec niesprawiedliwości społecznej
5. Reinterpretacje mitu i krytyka władzy (Elisabeth Langgässer: *Die getreue Antigone*)
6. Literatura wobec Zagłady – świadectwo, trauma i język po Holokauście (Paul Celan, Nelly Sachs)
7. Rozrachunek z nazizmem – problem winy, odpowiedzialności i pamięci w literaturze powojennej (Böll, Grass, Bachmann)
8. Człowiek w mechanizmach przemocy i opresji – literatura obozowa, więzienna i emigracyjna
9. Pamięć w literaturze współczesnej – trauma osobista, rozpad podmiotu, problem świadectwa w XXI wieku
10. Literatura wobec dyktatury i pamięci zbiorowej – głosy z NRD i literatura oporu wobec autorytaryzmu
11. Polityka języka – manipulacja, propaganda i krytyka języka totalitaryzmów
12. Migracja i uchodźstwo – literatura jako reakcja na przymus polityczny i doświadczenie wygnania
13. Globalizacja, terroryzm i literatura po 1989 roku – polityczne wyzwania współczesności w literaturze niemieckiej
14. Ekologia i polityka planetarna – literatura wobec kryzysu klimatycznego jako nowej przestrzeni polityczności.

Rygory zaliczenia zajęć

Egzamin

Literatura uzupełniająca

Jeßing B.: *Neuere deutsche Literaturgeschichte*, Bachelor-Wissen, Tübingen 2008.

Lindhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Aufklärung. Texte und Übungen*, Stuttgart 2015.

Lindhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Frührealismus: Vormärz, Junges Deutschland, Biedermeier. Texte und Übungen*, Berlin 2001.

Lindhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur um 1900. Texte und Übungen*, Berlin 2000.

Lindhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur nach 1945. Texte und Übungen*, Berlin 2007.

Lindhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Realismus. Texte und Übungen*, Berlin 1999.

Lindhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Romantik. Texte und Übungen*, Berlin 2006.

Lindhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Sturm und Drang. Texte und Übungen*, Stuttgart 2018.

Lindhahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Weimarer Klassik. Texte und Übungen*, Berlin 2000.

Turkowska E.: *Deutsche Literaturgeschichte in Übungen. Mit einem Ergänzungsprogramm im Internet*, Radom 2014 [online: <https://elisa20.5v.pl/1SkladUbungen.pdf>].

Metody dydaktyczne

Wykład konwersatoryjny, wykład kursowy

Metody dydaktyczne – inne

Nie dotyczy

Konwersatoria

Literatura

Teksty lektur (wydania dowolne)

Jeßing B.: *Neuere deutsche Literaturgeschichte*, Bachelor-Wissen, Tübingen 2008.

Kulawik A.: *Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego*, Kraków 1994.

Leskovec A.: *Einführung in die interkulturelle Literaturwissenschaft*, Darmstadt 2011.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Aufklärung. Texte und Übungen*, Stuttgart 2015.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Frührealismus: Vormärz, Junges Deutschland, Biedermeier. Texte und Übungen*, Berlin 2001.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur um 1900. Texte und Übungen*, Berlin 2000.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur nach 1945. Texte und Übungen*, Berlin 2007.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Realismus. Texte und Übungen*, Berlin 1999.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Romantik. Texte und Übungen*, Berlin 2006.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Sturm und Drang. Texte und Übungen*, Stuttgart 2018.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Weimarer Klassik. Texte und Übungen*, Berlin 2000.

Martinez M. / Scheffel, M.: *Einführung in die Erzähltheorie*, München 2009.

Pfister M.: *Das Drama*, München 2001.

Turkowska E.: *Deutsche Literaturgeschichte in Übungen. Mit einem Ergänzungsprogramm im Internet*, Radom 2014 [online: <https://elisa20.5v.pl/1SkladUebungen.pdf>].

Efekty uczenia się

LN_4_W01

LN_4_W02

LN_4_W03

LN_4_W04

LN_4_U01

LN_4_K01

LN_4_K02

LN_4_K03

Metody i kryteria oceniania

Metoda: opcjonalnie a lub b

- ocena referatu i prezentacji multimedialnej oraz odpowiedzi na pytania w dyskusji na konwersatorium
- kolokwium lub dwa kolokwia (każdorazowo: podejście pierwsze i maksymalnie jedna poprawa do końca trwania zajęć dydaktycznych w bieżącym semestrze)

Kryteria: przedziały procentowe, według skali:

60-67,9% – 3,0

68-75,9% – 3,5

76-83,9% – 4,0

84-91,9% – 4,5

92-100% – 5,0

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_4_W01, LN_4_W02, LN_4_W03, LN_4_W04, LN_4_U01

Metoda: bieżąca obserwacja w trakcie zajęć

Kryteria:

- podejmowanie prób samodzielnej interpretacji motywów i różnych zjawisk literackich i ich powiązań z kontekstem kulturowym
- widoczna gotowość do aktywnego promowania literatury i kultury krajów niemieckiego obszaru językowego
- widoczna gotowość do zaangażowania w działania edukacyjne lub medialne na rzecz promowania literatury niemieckojęzycznej

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_4_K01, LN_4_K02, LN_4_K03

Warunkiem zaliczenia zajęć jest (poza spełnieniem powyższych wymagań) obowiązkowa obecność na zajęciach, zgodnie z § 29 Regulaminu Studiów.

W ramach tych zajęć dopuszcza się korzystanie z narzędzi GenAI wyłącznie w zakresie pomocniczym na etapie przygotowania kolokwium lub referatu (np. w celu wyszukiwania oraz gromadzenia informacji). Natomiast prace w ramach kolokwium i referat powinny stanowić wyłącznie efekt samodzielnej pracy. Naruszenie zakazu będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.

Zakres tematów zajęć

Literatura a polityka w literaturze niemieckojęzycznej

Wybór tekstów:

1. Georg Büchner: *Woyzeck*
2. Bertolt Brecht: *Die Dreigroschenoper*
3. Erich Maria Remarque: *Im Westen nichts Neues*
4. Bertolt Brecht: *Mutter Courage und ihre Kinder*
5. Anna Seghers: *Transit*
6. Elisabeth Langgässer: *Die getreue Antigone*
7. Wolfgang Borchert: *An diesem Dienstag, Die Küchenuhr*
8. Nelly Sachs, Paul Celan, Bertolt Brecht: poezja Holocaustu
9. Günter Grass: *Die Blechtrommel*
10. Ingeborg Bachmann: *Malina*
11. Thomas Bernhard: *Heldenplatz*
12. Thomas Brussig: *Helden wie wir, Am kürzeren Ende der Sonnenallee*
13. Günter Grass: *Im Krebsgang*
14. Timur Vermes: *Er ist wieder da*
15. Dirk Brauns: *Café Auschwitz*

Rygory zaliczenia zajęć

Zaliczenie na ocenę

Literatura uzupełniająca

Arnold H. L. / Beilein M. (red.): *Literaturbetrieb in Deutschland*, München 2009.

Balzer B. / Martens V. (red.): *Deutsche Literatur in Schlaglichtern*, Mannheim / Wien / Zürich 1990.

Barner W. (red.): *Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart*, München 1994.

Baumann B. / Oberle B.: *Deutsche Literatur in Epochen*, Ismaning 1996.

Beutin W.: *Deutsche Literaturgeschichte: Von den Anfängen bis zur Gegenwart*, Stuttgart 2013.

- Biermann H. / Schurf B. (wyd.): *Texte, Themen und Strukturen. Deutschbuch für die Oberstufe*, Berlin 2015.
- Braun M.: *Die deutsche Gegenwartsliteratur: Eine Einführung*, Stuttgart 2010.
- Brauneck M. (red.): *Autorenlexikon deutschsprachiger Literatur des 20. Jahrhunderts*, Reinbek 1991.
- Brenner P. J.: *Neue deutsche Literaturgeschichte. Vom »Ackermann« zu Günter Grass*, Berlin 2011.
- Czarnecka M.: *Historia literatury niemieckiej*, Wrocław 2011.
- Der Brockhaus: *Literatur: Schriftsteller, Werke, Epochen, Sachbegriffe*, Mannheim / Leipzig 2004.
- Freudenstein Ch. (red.): *Kindler Kompakt: Deutsche Literatur der Gegenwart*, Stuttgart 2016.
- Glaser H. (red.): *Deutsche Literatur. Eine Sozialgeschichte*, Hamburg 1989.
- Günzel K.: *Das Weimarer Fürstenhaus. Eine Dynastie schreibt Kulturgeschichte*, München / Zürich 2007.
- Hage V.: *Letzte Tänze, erste Schritte. Deutsche Literatur der Gegenwart*, München 2007.
- Höfer A.: *Johann Wolfgang von Goethe*, München 2005.
- Kaiser G. R. (red.): *Die deutsche Literatur: Ein Abriß in Text und Darstellung, Bd. 17, Gegenwart*, Stuttgart 2000.
- Kaniewska, B. / Legeżyńska A.: *Teoria literatury. Skrypt dla studentów filologii polskiej*, Poznań 2001.
- Kämmerlings R.: *Das kurze Glück der Gegenwart. Deutschsprachige Literatur seit '89*, Stuttgart 2011.
- Kopacki A.: *Literatura samonegacji. Postawy narracyjne w prozie niemieckojęzycznej przełomu XX i XXI wieku*, Warszawa 2009.
- Korte H. (red.): *Österreichische Gegenwartsliteratur*, München 2015.
- Oellers N. / Steegers R.: *Weimar. Literatur und Leben zur Zeit Goethes*. Stuttgart 1999 [2009]; tłum. M. Przybecki: *Spotkajmy się w Weimarze. Literatura i życie za czasów Goethego*, Poznań 2004.
- Petersen, J. H.: *Einführung in die Neuere deutsche Literaturwissenschaft. Ein Arbeitsbuch*. Berlin 2006.
- Pokrywka R.: *Współczesna powieść niemieckojęzyczna*, Kraków 2018.
- Schmidt N. J. / Kupczyńska K. (red.): *Poetik des Gegenwartsromans*, München 2016.
- Schnell R.: *Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945*, Stuttgart 2003.
- Schülerduden Literatur: *Das Fachlexikon von A–Z*, Mannheim / Leipzig / Wien / Zürich 2003.
- Wolting M. / Wolting S. (red.): *Zrozumieć obcość. Recepcja literatury niemieckojęzycznej w Polsce po 1989 roku*, Kraków 2016.
- Zeyringer K. / Gollner H.: *Eine Literaturgeschichte: Österreich seit 1650*, Innsbruck 2012.
- Žmegač V.: *Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart*, Bd. I–III, Weinheim 1995.

Metody dydaktyczne

Ćwiczenia konwersatoryjna, metody dyskusyjne, metody kooperatywne, metody pracy ze źródłami, metody problemowe

Metody dydaktyczne – inne

Nie dotyczy

** wypełnia koordynator